

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 13 juli 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer alla fredssträngningar som syftar till att uppnå en rättvis och hållbar fred. En fredsuppgörelse

behöver vara grundad i folkrätten, inklusive FN-stadgan, och respektera Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och politiska oberoende, samt värna europeisk säkerhet. Trots Ukrainas, Europas och USA:s fredssträngningar visar Ryssland ingen genuin fredsvilja.

EU behöver fortsätta att öka trycket på Ryssland. I förhandlingarna om det 21:a sanktionspaketet verkar regeringen för ytterligare kraftfulla åtgärder mot Rysslands krigskassa, inklusive åtgärder mot energiexporten och finanssektorn. EU:s oljepristak bör frysas på den nuvarande låga nivån i minst sex månader. Fler åtgärder behövs mot skuggflottan och dess möjliggörare för att minska Rysslands energintäkter. Det är angeläget att alla EU:s medlemsstater tar sitt ansvar för att motverka det ekosystem som stödjer skuggflottan. Regeringen verkar därför för ett fullt maritimt tjänsteförbud för fartyg som fraktar rysk olja, gas och kol, oberoende av beslut från G7 och för att EU inför sanktioner mot stora ryska oljebolag. Därtill behöver EU säkerställa effektiva åtgärder mot sanktionskringgåendet. Regeringen verkar också, tillsammans med likasinnade, för att EU ska införa importtullar för fler sektorer i relation till Ryssland och Belarus.

Regeringen välkomnar att den första utbetalningen av EU:s lån om 90 miljarder euro till Ukraina har genomförts. Regeringen kommer fortsatt att arbeta för att de immobiliserade ryska centralbankstillgångarna ska kunna användas för ytterligare stöd till Ukraina. Regeringen verkar även för att det blockerade stödet till Ukraina inom ramen för den Europeiska fredsfaciliteten (EPF) skyndsamt betalas ut.

Regeringen fortsätter att aktivt stödja och understryka vikten av Ukrainas reformarbete och andra åtgärder som bidrar till att upprätthålla momentum i landets EU-anslutningsprocess. Regeringen välkomnar att första klustret i Ukrainas och Moldaviens EU-anslutningsprocess har öppnats och fortsätter att verka för att EU utan dröjsmål öppnar samtliga kluster, i linje med Europeiska kommissionens bedömning.

Regeringen verkar för ansvarsutkrävande för de folkrättsöverträdelser och brott som har begåtts med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. Regeringen välkomnar de viktiga framsteg som gjorts för att inrätta en särskild tribunal för aggressionsbrottet mot Ukraina och en internationell skadeståndskommission. I juni 2026 blev Sverige en av de första grundande medlemmarna av båda mekanismerna. Regeringen verkar vidare för att uppmärksamma situationen för befolkningen på de temporärt ockuperade

områdena och ett snabbt återvändande för de olagligt bortförda ukrainska barnen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 17 juni inför Europeiska rådet den 18-19 juni 2026.

5. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergård

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att USA och Iran har undertecknat en överenskommelse om ett upphörande av stridigheterna, inklusive i Libanon, och att sjöfart genom Hormuzsundet återupprättas i enlighet med folkrätten. Detta utgör ett viktigt första steg mot stabilitet i regionen och för att säkra den fria sjöfarten.

Alla aktörer måste nu ta sitt ansvar för att överenskommelsen ska hålla och möjliggöra fortsatta förhandlingar om en långsiktig lösning för bland annat Irans kärntekniska program. Iran kan aldrig tillåtas att utveckla kärnvapen eller hota säkerheten i regionen och i väst.

EU:s tryck på den iranska regimen måste upprätthållas. Regeringen anser att lättnader av EU:s sanktioner mot Iran först kan bli aktuella när vi över tid ser en förändring i iranskt agerande. EU måste fortsatt stå upp för en bättre framtid för Iran och att det iranska folkets strävan efter respekt för mänskliga fri- och rättigheter, inklusive yttrande- och mötesfrihet, höras.

Regeringen ser med stort allvar på situationen på Västbanken, där bosättnarvåldet och den illegala bosättningsexpansionen fortgår. EU:s tryck gentemot Israel att ändra sitt agerande måste intensifieras. Regeringen inväntar Europeiska kommissionens förslag på en utökad differentieringspolitik.

Regeringen fortsätter att verka för att EU ska besluta om ytterligare sanktionslistningar mot extremistiska bosättare och bosättningsorganisationer, liksom mot extremistiska israeliska ministrar som aktivt underminerar en

framtida tvåstatslösning.

Situationen i Gaza är fortsatt mycket allvarlig och regeringen understryker vikten av att EU fortsätter arbeta för en omedelbar implementering av fredsplanen. Hamas måste avväpnas och Israel måste dra sig tillbaka från Gaza. Konkreta steg måste tas mot en varaktig fred och en framtida tvåstatslösning, där Gaza och Västbanken kan återförenas under en reformerad Palestinsk myndighet. Hamas kan inte ha någon roll i ett framtida styre av Gaza.

Regeringen ser även med stor oro på den humanitära situationen i Gaza, som fortsatt är mycket svår. Att säkerställa varaktigt, säkert och obehindrat humanitärt tillträde är en folkrättslig skyldighet för Israel och avgörande. Regeringen har sedan oktober 2023 bidragit med över 2,4 miljarder kronor i humanitärt stöd till Palestina, vilket gör Sverige till en av de största givarna till Gaza i världen (förra året störst av EU:s medlemsstater).

Situationen i Libanon är alltjämt oroväckande. Regeringen välkomnar trepartsavtalet mellan Libanon, Israel och USA och uppmanar Libanon och Israel att säkerställa en långsiktig och fredlig lösning. Israel har rätt att försvara sig mot Hizbollahs attacker, men det måste ske i enlighet med folkrättens krav. Civila och civil infrastruktur måste alltid skyddas. EU måste fortsätta att uppmana Israel att upphöra med sina attacker och att dra sig tillbaka från libanesiskt territorium. Hizbollah måste upphöra med sina attacker mot Israel. Regeringen och EU stödjer den libanesiska regeringens ansträngningar för fred, inklusive arbetet med att avväpna Hizbollah.

Diskussioner pågår om en möjlig EU-insats i Libanon inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik (GSFP). Insatsens syfte är att bidra till stärkt förmåga inom den libanesiska försvarsmakten och de libanesiska interna säkerhetsstyrkorna vad avser myndighetsutövning, territoriell kontroll och gränssäkerhet. Insatsen planeras ha både en militär och en civil del.

Den humanitära situationen i Libanon är mycket allvarlig och har förvärrats av israeliska attacker som drabbar civil infrastruktur och jordbruk. Den israeliska och libanesiska befolkningen har rätt att leva i fred och säkerhet i sina hem, utan hot om förnyad konflikt. Regeringen har sedan början av mars beslutat om flera humanitära stödpaket till Libanon, bland annat för att hjälpa de många civila på flykt från sina hem i södra Libanon. Regeringen ser nu över möjligheterna för ytterligare humanitärt stöd till Libanon.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 17 juni 2026 inför Europeiska rådet den 18-19 juni 2026.

6. Svarta havet

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas ha en uppföljande diskussion om EU:s strategiska ansats till Svarta havet i enlighet med Europeiska kommissionen och den höga representantens gemensamma meddelande den 28 maj 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar ett ökat EU-engagemang i Svarta havsregionen och betonar dess geostrategiska betydelse, inte minst mot bakgrund av den förändrade dynamiken i regionen till följd av Rysslands aggression mot Ukraina. Regeringen stödjer en helhetsansats för Svarta havsregionen som bygger på tre pelare: säkerhet, stabilitet och motståndskraft; tillväxt och välbefinnande; samt miljöskydd, klimatanpassning och återhämtning.

Regeringen stödjer vidare ett ökat regionalt EU-engagemang med partners såsom Ukraina, Moldavien och Armenien i syfte att motverka rysk otillbörlig påverkan och att begränsa Rysslands förmåga att göra skada i regionen. En viktig aspekt av detta är att minska sårbarheten för otillbörlig påverkan i regionen, i synnerhet på hybrid- och cyberområdet, genom att förbättra skyddet av kritisk infrastruktur. EU:s ökade ekonomiska engagemang med länderna i regionen bidrar också till att minska ländernas sårbarhet mot påverkan. Här kan Sverige och övriga länder i Östersjöområdet också bidra med lärdomar från vår egen region. Fortsatt starkt stöd för Ukraina, Moldavien och Armenien är centralt för en framgångsrik implementering av strategin.

Svarta havsområdet har stor betydelse för EU vad gäller handel, energi, livsmedelssäkerhet och kritiska råvaror. Medan regionens ekonomiska potential är betydande så hämmas den av bristande infrastruktur, låg investeringsnivå och begränsad integration i globala värdekedjor. Regeringen anser därför att flaggskeppsprojekt inom ramen för den strategiska ansatsen, i syfte att stärka sammanlänkning mellan Europa och regionen, är centrala.

Regeringen verkar för att EU slår vakt om sin värdegrundsbaserade ansats i förhållande till partners i regionen. Ökat ekonomiskt engagemang bör åtföljas av högre ställda förväntningar vad gäller rättsstatens principer och demokrati liksom respekten för mänskliga rättigheter och folkrätten.

Vidare anser regeringen att Svarta havsstrategin bör implementeras i nära samverkan med EU:s arbete inom Östliga partnerskapet och utvidgningsprocessen och dra nytta av befintliga regionala samarbetsramar och initiativ för att maximera synergier och effektivitet. Engagemang och samarbete med strategiska partners i Svarta havsregionen kan förstärkas genom att utnyttja Östliga partnerskapets åtgärder inom alla nyckelområden som utbildning, kultur, ungdomsfrågor och jämställdhet, inklusive genom mellanfolkliga kontakter och engagemang från civilsamhället.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Svarta havet har inte behandlats tidigare vid EU-nämndens sammanträden inför rådet för utrikes frågor. Östliga partnerskapet behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 15 oktober 2021 inför rådet för utrikes frågor den 18 oktober 2021.